

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TIMOFTI Vladimir
ALERGUȘ Constantin

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Gontea Dmitrii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Gontea Dmitrii xxxxx, născut la 25 noiembrie 1989, originar din s. Fîntînița, r-nul Drochia și domiciliat în or. Drochia, str. Șoseaua Sorocii 34/3.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.08.2015 – 29.04.2016;

Instanța de apel: 31.05.2016 – 22.02.2017;

Instanța de recurs: 19.05.2017 – 04.07.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 29 aprilie 2016, inculpatul Gontea D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, la 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

Conform art. 85 alin. (3) Cod penal, prin cumul de sentințe la pedeapsa numită, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Drochia din 06 martie 2015, stabilindu-i lui Gontea D. pedeapsa

definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciul material din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Dudău M. a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de Dudău M. privind încasarea prejudiciului moral a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Gontea D. în beneficiul părții vătămate Dudău M. suma de 8000 lei.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Gontea D. în beneficiul statului suma de 57 lei, cu titlul de cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Gontea D. la 19 iunie 2015, aproximativ la orele 02:00, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin forțarea geamului, ilegal a pătruns în locuința lui Dudău M., situată în satul Fîntînița, raionul Drochia, folosindu-se de imposibilitatea acesteia de a se apăra, în scopul aflării locului de păstrare a banilor, i-a aplicat cu pumnii și cu o curea lovituri pe diferite părți ale corpului, cauzându-i fractura coastei 10 pe dreapta, contuzia cerebrală grad 1, edemul și echimoza ochiului sting, ce se califică ca vătămări corporale medii și din dulap i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei, astfel cauzându-i o daună materială considerabilă în sumă totală de 12 100 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, după indicii calificativi: tâlhăria, adică *atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către inculpatul Gontea D. și avocatul Tudorica A. în numele inculpatului.

3.1. Inculpatul Gontea D. a solicitat casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către prima instanță, invocând faptul că cauza penală dată a fost judecată de către un judecător incompetent, deoarece nu a fost desemnat prin intermediul programului electronic de gestionare a dosarelor. Prin încheierea președintelui judecătorei din 22 iunie 2015 cauza a fost transmisă spre examinare judecătorului Craveț V., iar la materialele cauzei lipsește fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a cauzelor.

Totodată, apelantul a invocat că prima instanță la examinarea cauzei date a admis mai multe încălcări de drept, cum ar fi calcularea eronată a acțiunii civile.

La 21 iunie 2016 Gontea D. a declarat apel suplimentar, prin care a solicitat să fie achitat, deoarece nu a săvârșit infracțiunea.

Inculpatul a menționat că martorul Dudău Mircea a declarat că nu cunoaște cine a săvârșit infracțiunea.

La fel, inculpatul a menționat că partea vătămată Dudău M. de la bun început a comunicat că nu ține minte persoana care a săvârșit infracțiunea, iar după ce colaboratorii de anchetă l-au fotografiat, partea vătămată a indicat că el a săvârșit infracțiunea. Respectiv, inculpatul a indicat că acțiunile date le consideră ilegale.

3.2. Avocatul Tudorica A. în numele inculpatului a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că de către acuzare nu a fost dovedită vinovăția lui Gontea D. în comiterea crimei prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d) și f) Cod penal, și anume, că a pătruns în locuința lui Dudău M. din s. Fîntînița, raionul Drochia, i-a aplicat ultimei lovituri pe diferite părți ale corpului cauzându-i leziuni corporale medii și i-a sustras bani în sumă de 12 100 lei.

Totodată, apelantul a invocat că de către prima instanță nu au fost luate în considerație depozițiile date de către inculpat la etapa urmăririi penale în calitate de bănuit, învinuit precum și ca inculpat în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult, învinuirea inculpatului Gontea D. se bazează doar pe procesul verbal de recunoaștere întocmit la 22.06.2015, ora 13:00, în care este indicat că victima Dudău M. îl recunoaște pe bănuitul Gontea D., precum că el a comis crima dată (f.d.22-23), până la efectuarea procedurii de recunoaștere a inculpatului Gontea D. a fost fotografiat cu ajutorul telefonului mobil și prezentat victimei de unul singur.

Așadar, analizând procesul verbal de prezentare spre recunoaștere precum și a planșei fotografice este vădit clar faptul că la efectuarea acestei acțiuni procesuale s-a încălcat prevederile art. 116 alin. (3) Cod de procedură penală, și anume persoanele prezentate nu sînt asemănătoare vizual cu persoana care trebuia să fie recunoscută.

A menționat și faptul că, Dudău M. fiind interogată în calitate de parte vătămată (f.d.16-17) a indicat concret, că ea bănuiește în comiterea crimei pe Prisacari S. soțul nepoatei Ecaterina, ultima era unica persoană care știa de prezența banilor, în afară de aceasta, odată cu sustragerea banilor a fost sustras și telefonul mobil „Nokia”.

De asemenea, a mai menționat că în procesul percheziției în apartamentul cu nr.3 de pe str. Șoseaua Sorociei nr. 34 din or. Drochia (la locul de domiciliu al inculpatului) în gospodăria lui Gontea N. (mama inculpatului) în s. Pervomaisc, r-nul Drochia și la Gontea A. (bunica inculpatului) în s.Fîntînița, r-nul Drochia, banii sustrași sau telefonul nu au fost depistați.

Apelantul, a remarcat și faptul că nu s-au efectuat expertizele criminalistice, biologice și alte acțiuni de a depista careva urme probatorii, care ar fi dovedit faptul prezenței inculpatului în gospodăria victimei Dudău M..

Așadar, a punctat că potrivit raportului de expertizei criminalistice-dactiloscopice cu nr.5595 din 16 iulie 2017 (f.d. 125-127) în casa părții vătămate s-a depistat o urmă digitală, care este însemnată sub nr.5 valabilă pentru identificarea persoanei, însă ea nu aparține lui Dudău M. (partea vătămată) nici lui Dudău M. (soțul părții vătămate) și nici a inculpatului Gontea D., deci în timpul comiterii crimei date a fost o altă persoană până în prezent neidentificată posibil și persoana, care ar fi comis crima dată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, apelurile declarate au fost respinse, ca fiind nefondate, iar sentința a fost menținută fără modificări.

5. Verificând probele administrate pe cauza penală dată, a constatat că prima instanță în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei. Prima instanță a dat probelor o apreciere legală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a apreciat critic declarațiile inculpatului Gontea D., potrivit cărora acesta neagă participarea sa la atacul tâlhăresc, însă respectivele declarații sunt combătute prin declarațiile părții vătămate și a probelor materiale anexate la materialele cauzei, care coroborează reciproc.

În continuare, instanța de apel a menționat că nu poate fi admisă poziția apărării privind lipsa unor expertize criminalistice, biologice și alte acțiuni în identificarea urmelor, deoarece această poziție a apărării este înaintată intenționat cu scopul de a duce în eroare instanța, deoarece din start partea vătămată a explicat despre folosirea mănușilor de către infractor, fiind excluse prezența unor urme lăsate de infractor la locul infracțiunii.

Instanța de apel, a considerat ca fiind neîntemeiată și poziția apărării privind prezentarea rapoartelor de expertiză nr.5647 și nr.5595 privind cercetarea a urmelor digitale în susținerea apărării în situația în care apărarea conștientizează cu certitudine lipsa unor urme când infractorul acționează în mănușă.

O altă poziție a apărării care la fel nu a fost acceptată de către instanța de apel, se referă la bănuielile părții vătămate față de Prisacari S., această situație expusă de inculpat nu poate fi acceptată de instanță drept o circumstanță de apărare, deoarece în privința lui Prisacari S. a fost o bănuială inițială a victimei, care nu a fost susținută de victimă din start, aceasta purtând discuție cu infractorul, având o posibilitate reală de a-1 recunoaște ulterior pe Prisacari S., pe când recunoașterea efectuată de victimă a fost îndreptată anume asupra lui Gontea D., care corespunde în totul circumstanțelor identificate de ea în momentul incidentului.

Referitor la temeiul de expediere a cauzei la rejudecare în prima instanță invocat de inculpat în apelul depus, instanța de apel l-a respins ca fiind neîntemeiat, deoarece repartizarea cauzei în prima instanță a fost efectuată în strictă conformitate cu normele procesual penale și nu au fost identificate încălcări în acest sens, după cum se menționează în cererea de apel.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, prima instanță cu respectarea prevederilor art. 61, 70, 72, 75 CP a ținut seama de: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a-i fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, persoana inculpatului, care anterior a fost în conflict cu legea penală și a comis cu intenție infracțiunea respectivă în termenul de probă.

Instanța de apel a considerat necesar de a menționa despre categoria penitenciarului în care a fost dispusă executarea pedepsei sub formă de închisoare stabilită lui Gontea D., fiind indicat penitenciar de tip închis, care urmează a fi corectat în penitenciar de tip semiînchis în situația în care acesta a comis o infracțiune gravă și nu se află în stare de recidivă. Din conținutul sentinței atacate nu este clar motivul dispunerii spre executare a pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru ce și nu este necesar de a casa sentința în acest sens, fiind corectată eroarea dată de instanța de apel considerând această mențiune drept o eroare procesuală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Ciocanu A. în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatului Gontea D., în temeiul prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta incriminată nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea recursului, avocatul invocă că din hotărârile adoptate la caz rezultă că probele cercetate în ședințele de judecată și puse la baza învinuirii au fost apreciate de instanță unilateral și neobiectiv și în exclusivitate interpretate în favoarea acuzării.

Recurentul menționează că în urma unei analize a învinuirii formulate se denotă caracterul formal al acesteia. Mai mult, învinuirea adusă lui Gontea D. este una abstractă, nefiind susținută de probe, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au încălcat mai multe drepturi și chiar principii generale, care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 Convenției Europene pe Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Apărarea indică că în cadrul procesului dat nu a fost respectat principiul contradictorialității ceea ce asigură respectarea dreptului la apărarea a inculpatului, astfel acestuia i-a fost încălcat acest drept.

Dreptul la un proces echitabil include respectarea principiului egalității armelor. Acesta conform jurisprudenței CEDO, presupune că fiecare parte trebuie să obțină posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea oponentă.

Astfel, reieșind din materialele dosarului, se constată că inculpatului Gontea Dmitrii nu i s-a permis de către instanța de judecată prezentarea probelor întru apărarea sa.

În acest sens, inculpatul Gontea D. a înaintat față de instanță o cerere de efectuare a experimentului, în urma căruia s-ar fi demonstrat că Gontea D., luând în considerație parametrii lui fizici, nici nu ar fi putut pătrunde în casa lui Dudău M., prin geamul prin care se pretinde că a pătruns făptuitorul. Gontea D. nu ar fi încăput prin acest geam deschis. Cererea dată a fost respinsă ca neîntemeiată, fără a i se motiva inculpatului și fără a fi adoptată o încheiere motivată.

De asemenea, inculpatul a solicitat audierea în calitate de martor, pe bunica sa, Gontea A., în cărei casă Gontea D. a dormit în acea noapte din 19 iunie 2015 și care ar fi putut confirma că Gontea D. în acea noapte nu a ieșit din casă și toată noaptea a dormit.

Totodată, inculpatul și apărătorul său au mai solicitat efectuarea expertizei psihologice a părții vătămate Dudău M., în scopul verificării suplimentare dacă partea vătămată este capabilă de a da declarații veridice asupra celor întâmplate și dacă aceasta are sau nu capacitatea de a denatura lucrurile sau de a inventa sub influența stării stresate în care s-a aflat, deoarece partea vătămată a depus declarații diverse la diferite etape ale procesului penal. Instanța de judecată a respins și această cerere a inculpatului fără încheiere motivată.

În concluzie, recurentul menționează că vinovăția lui Gontea D. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. d), f) Cod penal, și anume nu a fost confirmat că el a pătruns în locuința lui Dudău M. în s. Fîntînița, r-nul Drochia aplicându-i ultimei lovituri pe diferite părți ale corpului i-a cauzat leziuni corporale medii și a sustras suma de 12 100 lei.

Vinovăția inculpatului nu a fost dovedită prin probe pertinente, utile, veridice și concludente, iar concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatului Gontea D. este neîntemeiată.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită declararea acestuia inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, motivând că instanța de

apel a adoptat o decizie motivată și legală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată, din următoarele motive.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cazurile stipulate în articolul dat.

Din conținutul recursului declarat, se conchide că recurentul invocă drept temei de casare pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, iar pct. 8) prevede situația când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) al aceleiași norme, prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, sunt: dacă fapta reținută ori imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele au fost apreciate corect de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Analizând conținutul deciziei contestate, Colegiul penal remarcă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel a admis o eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, și anume a respins cererile apărării privind administrarea de noi probe fără a motiva această soluție.

Nemijlocit, se indică că în cadrul ședinței de judecată apărarea a înaintat instanței de judecată mai multe cereri prin care a solicitat administrarea de noi probe, și anume a fost solicitată numirea unei expertize psihologice în privința părții vătămate, efectuarea experimentului, pentru a fi demonstrată circumstanța că inculpatul nu a avut posibilitatea de intra prin ochiul de geam la locul săvârșirii infracțiunii, și a mai fost solicitat audierea bunicii inculpatului, care ar fi confirmat că inculpatul în seara săvârșirii infracțiunii a dormit la ea.

În privința acestor cereri, instanța de apel s-a expus prin încheiere protocolară, cu respingerea lor, indicând că la momentul în care s-au înaintat cererile instanța de judecată a încheiat cercetarea judecătorească, fiind la etapa susținerilor verbale, etapă în care instanța nu este în drept de a administra probe noi, inclusiv de a dispune efectuare expertizei, după ce a fost încheiată cercetarea judecătorească.

Luând în considerare circumstanțele enunțate supra, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel interpretând eronat normele legale ce prevăd examinarea cauzei în ordine de apel, a respins cererile inculpatului și a avocatului acestuia fără a adopta o încheiere motivată.

În contextul dat, Colegiul indică că cercetarea judecătorească în ordine de apel constă în administrarea de probe noi sau cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță. Cercetarea judecătorească în cadrul judecării cauzei în ordine de apel, ca etapă procesuală este facultativă.

Apelantul este în drept să solicite administrarea probelor noi în condițiile prevăzute de art. 413 alin. (3) din Codul de procedură penală sau cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță.

Cu privire la admisibilitatea, concludența și utilitatea probelor noi, se audiază opiniile intimatului și ale celorlalți participanți, care, la rândul lor, pot propune probe noi, întru combaterea celor propuse de apelant.

La fel, se audiază opiniile intimatului și ale celorlalți participanți referitor la necesitatea cercetării suplimentare a probelor administrate de prima instanță.

Instanța de apel se pronunță, prin încheiere, asupra cererii de administrare a unor noi probe sau de cercetare suplimentară a probelor administrate de prima instanță, având obligația de a motiva admiterea sau respingerea cererii, în dependență de faptul dacă aceste probe sunt concludente și utile cauzei.

De asemenea, Colegiul penal consideră necesar de a remarca că instanța de apel prin respingerea cererilor de administrare a noi probe fără a motiva

corespunzător soluția dată a încălcat dreptul inculpatului la apărare și principiul contradictorialității a procesului penal.

La fel, se punctează că instanța de apel nu a luat în considerație practica judiciară constantă referitor la soluționarea cererilor de administrarea probelor noi în cadrul judecării apelului (relevante în cazul dat sunt explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție date în pct. 14.1.1 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel nr. 22 din 12.12.2005).

Astfel, în cadrul procesului penal dreptul la apărare reprezintă o garanție fundamentală a unui proces echitabil, respectarea căruia este asigurată prin normele legale naționale, cât și internaționale. Apărarea învinuitului, inculpatului se desfășoară prin întreprinderea acțiunilor de către apărători, pe care le consideră necesare pentru respingerea acuzării, încât acestea să determine fie achitarea sa, fie o sancțiune mai ușoară.

În situația dată, instanțele de judecată trebuia să întreprindă toate măsurile legale pentru asigurarea respectării dreptului la apărare a inculpatului în cadrul procesului penal, la orice etapă a acestuia.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că, o dată cu respectarea drepturilor părții apărării se garantează respectarea principiului contradictorialității procesului penal, care asigură buna desfășurare a procesului penal și egalitatea părților în cadrul acestuia.

Potrivit prevederilor art. 24 Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Totodată, părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor părții apărării, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare sau respinge această solicitare printr-o hotărâre motivată.

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal ajunge la concluzia că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale care reglementează buna desfășurare a judecării cauzei în ordine de apel, prin ce a încălcat dreptul apărării la un proces echitabil, din care motiv se consideră necesar de a admite recursul declarat, cu casarea totală a deciziei contestate, și remiterea la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit menționează că prima instanță greșit a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 57 de lei.

Instanța de apel adoptând o decizie de menținere a dispozițiilor sentinței primei instanțe, a preluat greșeală comisă de către ultima.

Pe această linie de considerente, Colegiul penal remarcă că dispozițiile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevăd că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Tot aici, Colegiul penal consideră necesar de a face trimitere la prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, se reține că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării gradului vătămarilor cauzate părții vătămate Dudău M. în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Gontea D., fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

Drept urmare, Colegiul penal lărgit conchide că în cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatului Gontea Dmitrii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Gontea Dmitrii xxxxx**, cu

dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 18 august 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

TIMOFTI Vladimir

ALERGUȘ Constantin